

Domači glasovi

Stev. 91.

Lienz, četrtek 9. maja 1946.

Leto 2.

Presajene mladike

Pred letom dni smo zapuščali svoje domove in se podajali na pot begunstva. Marsikaj je drugače prišlo, kot smo takrat pričakovali. Tudi ko gledamo v bodočnost in ugibljemo, kakšna bo naša usoda, se utegne marsikaj čisto drugače obrniti, kot zdaj pričakujemo.

Ko za obletnico našega begunstva gledam dogodke za nami in skušam uganiti, kaj bi nam utegnila prinesiti bodočnost, mi prihajajo takele misli:

Ali ni svet kakor velika božja njiva? Gospodar - Bog - jo obdeluje in rahlja, kakor le on ve in zna, bolje kakor vsak izkušen kmet in vrtnar. Z ljubeznijo seje, sadi, neguje, pleve, ruje, presaja, zaliva, okopava in potrpečljivo čaka, da rastline razcveto, obrode in dozore. In ko dozore, jih skrbno obesi v kozolec, da se posuše, in ko so suhe, jih spravi v svoj božski hram. Tiste pa, ki ne obrode in ne dozore sadu, poruje in zmeče na gnoj, da vzamejo konec pod nogami krav in volov, ki hodijo na pašo.

Svet je velika božja njiva. Ljudje so rastline, ki pod varstvom na njej rasto, cveto in zore.

Mi smo rastli na lepo obdelani gredici, ki ji je Slovenija ime. Božji vrtnar je skrbel za nas kot za svoje največje ljubljence. Pridno je plel, okopaval, privezoval, uravnaval, in če je bilo treba, je včasih tu pa tam tudi očistil kak vrh, ki je zdivjal. Ničesar nam ni manjkalo, ne sonca, ne dežja, ne toplih sapic, ne božajočih rok.

Pa se je božji vrtnar domislil, - kdo bi mogel povedati, zakaj in čemu? - na slepo je segel v slovensko gredico, izruval prve sadike, ki so mu prišle na roko, in jih presadil na daljni tuji svet, kjer drugačno sonce sijje in drugačen veter veje kot na domačih gredah. Enega je vtaknil tukaj, drugega tamkaj. Marsikod je zemlja pusta in neobdelana, drugod je samo ščavje in plevel, da ne vidiš iz njega. Duši te, manjka ti zraka, manjka ti sonca. Srce se potaplja v domotožju po toplih domačih sapicah.

Tako nas je božji vrtnar presadil in porastaknil po tujih gredah. Tukaj naj bi sedaj nekaj časa rastli, cveteli in sadove rodili. Kako bo z nami? Ali se bomo prijeli? Ali pa morda oveneli in se posušili. Ali bomo rastli in cveteli, ali pa morda samo životarili in hirali. Ali bomo delali in se pripravljali za prihodnje dni, ali pa bomo roke križem držali, godrnjali, kritizirali in vzdihovali za tem, kar je bilo?

Ko je veliki ljubitelj mladine sv. Janez Bosko začenjal svoje apostolsko delo med mladino, so njega in njegove dečke preganjali iz kraja v kraj. Ko si je za silo uredil, že so ga gnali proč. Pa ni nič tarnal in nič godrnjal, marveč se je takole tolažil: "Da zelje dobro obrodi, je treba sadike presaditi." Dogodki so pokazali, da je imel prav.

Tudi nas je Bog določil, naj postanemo krepke in odporne sadike v njegovem vrtu. Zato nas je presadil in nas bo morda še presajal, da se utrdimo in zrastemo v take mladike, kakršne nas hoče imeti, da z nami doseže svoj namen.

BREZDOMCI

- I. Begunec: Ali umiramo? Razkropljeni na vse kraje sveta,
napetih nadržvi lovimo vanje pomladnih vetrov,
noči so nam dolge, vsak roma domov
vso noč, po kolčnih, dokler vsak ne ~~ne~~
kako smo navezani na svojo zemljo.
- II. Begunec: Nocoj zadišale so breskve z naših ozar,
kruške so morale popje napeti,
česar vso noč in ne vem kaj mačeti,
zjutraj bolan sem od sanjskih prevar.
- III. Begunec: Da - domovina,
čanes zvihan vré močnega vina -
jutri majolka grenka od pelina.
- I. Begunec: Imal sem le bajto in nekaj zemlje,
v bregu na soncu ležatejše vdanu
zdaj vsako noč kot deklica hodi z mano,
vsako noč njene roke me love.
- II. Begunec: Z grunta sem jaz, ki prav do pekla
pognel korenine je svoje prostare.
A kdaj, tu v tujini, spetna sem vse čare,
ki nisem jih mogel odkriti doma.
- III. Begunec: Berac bil doma sem in tu sem berac,
po hlevih in stogih iskal sem nočišča,
nekajkrat brez čaja prišel bez križišča,
a tukajle vendar le nisem domač.
Utigel svet, da bi ga del za klobuk,
pa začel mi grenko, da ga vžem,
steplen roko, da si drugega vžem,
pa mi je roka kot bolna od muk.
Dom je le dom, tujina - tujina,
presadi obrnico na črno zemljo,
nazaj hrepenela bo v skalo goro -
smrt vanjo sta vrt in dolina.
- Domovina : Slišim vas, kako hrepenite,
(tako je stal Mozes na gori nekoč;
objemal deželo objub oberoč,
a vanjo ni stopil nikoli.)
Sinovi so vaši že zorali me,
vsa polna krali sem in žita,
a vendar sem žalostna, vendar trpim,
kot da na križ sem pribita.
Vaš snov, ki sem ga pilé, me tiho skeli,
namaka grenkost mi pelina,
do vseh bi šla rada, a daleč ste mi,
le v sanjah sem še - domovina.

BEGUNCI

Dosti je na nebu zvezd,
dasti je na zemlji cest:
vsaka zvezda nas spozna,
na vsaki cesti smo doma:
brez doma.

Tihe, svetle so zvezde,
tihe bele so ceste:
trudno tožen je naš vzdih,
ki gre do njih, ki gre po njih:
brez doma!

Eno sonce ima nebo:
radi eno bi cesto,
da bi pripeljala nas
spet nazaj v domačo vas:
do doma!

Joža Lovrenčič.

= : =

"DUNAJSKA MLADINA DRUGAČE MISLI KAKOR RDEČI SOLSKI SVET".- V znak protesta proti odločitvi dunajskega šolskega sveta, ki je vrigel križ iz javnih šol, je katoliška šolska mladina Dunaja priredila v votivni cerkvi, kjer se je zbralo kakih 5.000 fantov in deklet. Veroučni profesor dr. Hesse je govoril mladini in v imenu katoliške mladine zahteval križ v dunajske šole. Govornik je dejal, da zadeva ni politična, ampak verska, da je Dunaj krščansko mesto, naj bodo njegovi prebivalci politično kakor koli usmerjeni. V tem slučaju odloča verska večina in ta zahteva križ v šolah. - Skofijijski mladinski vodja Richter je pozval mladino, naj v prihodnjih tednih, mesecih pomaga prinesiti križ spet nazaj v šole in naj bo pri tem pogumna in odločna. Pripomnil je, da je ta shed bil le

uspeh ustne propagande in da se navzoči le del dunajske katoliške šolske mladine, ki odlično priznava križ. ("Volkszeitung" od 4.V.).

PROSLAVA 1. MAJA.- V Moskvi je bila proslava - kakor poročila "Associated Press" - povezan z veliko vojaško parado. Vrste tankov, najmodernejših topov in napadalnih crožij so šle skozi kilometre okrašenih cest. Sovjetski radio je ves čas oddajal Stalinovo dnevno povelje, ki obljublja politiko miru in varnosti, enakosti in bratstva med narodi. Za okrasitev Moskve za 1. maj so iz Holandske naročili 25.000 tulipanov, narcis in lilij. (Salzburger Nachrichten od 3.V.46.)

OGROMNA EKSPLOZIJA PRI KORNBERGU. - Ameriške tehnične čete preiskujejo vzroke cele vrste eks-

plozija, ki so trajale vso noč na nedeljo v Feuchtu pri Nürnbergu. Ugotovili so, da je od 25.000 ton zaplenjene nemške municije šlo približno 15.000 ton v zrak. Za raztrebitev 173 vskladiščenih V 2 bomb in druge municije tega skladišča so predvidevali več mesecev. V 15 km oddaljenemu Nürnbergu je zračni pritisk zdrobil mnogo šip. Del municijskega skladišča je bil v nedeljo še tako zavrt v dim, da je bilo nemogoče, natančno ugotoviti nastalo škodo. ("Salzburger Nachrichten" od 6.5.1946.)

BELGIJA SE PRIZNAVA K ZAPADU. V neki debati o zunanji politiki je belgijski zunanji minister Spaak pred parlamentom izjavil, da se Belgija priznava k anglosaksonskemu svetu in demokraciji, ker da je v tej utemeljena prava svoboda. (Salzburger Nachrichten od 6.5.1946.)

PARIŠKA KONFERENCA. Ameriški zunanji minister Byrnes se stalno trudi, da bi preprečil razpad konference, toda ozračje postaja iz dneva v dan bolj napeto in med britansko ter ameriško delegacijo je bolj malo optimizma, čeprav Francozi, ki igrajo vlogo posredovalca, še vedno upajo na zedinitev. (Volkszeitung, od 6.5.1946.)

JUGOSLOVANSKI MINISTER ZA SODSTVO je odklonil prošnjo nekega ameriškega advokata, ki se je prostovoljno javil, da se udeleži procesa proti Mihajloviću. Ministrstvo je odgovorilo, da je obtoženec proti temu. ("Salzburger Nachrichten" od 6.5.1946.)

PORENJE HOČE KRŠČANSKE SOLE. Britanske zasedbene oblasti so privolile v volitve, da prebivalstvo Porenja izreče svoje mnenje, ali naj se ustanove verske šole. V Kölnu je 76.4% ljudi glasovalo za verske šole. V Düsseldorfu je od 28.000 volilcev glasovalo za verske šole skoro 20.000. V okraju Dienslaken se je izreklo 89% katoličanov in 68% evangelijskih vernikov za krščanske šole. Prav tako se je v mestu Bonn izjavilo v istem smislu

več kot 90% katoliških in 70% evangelijskih upravičencev. Dočim je okraj mesta Bonn glasoval skoraj 100% za uvedbo verskih šol. (Informations Dienst od 17. aprila 1946.)

TUDI ARGENTINSKI KATOLICANI POMAGAJO. Newyorški radio je poročal, da je argentinska Katoliška akcija na papežev poziv, pomagati stradajočemu prebivalstvu, sklenila organizirati zbiranje življenskih potrebščin, katera naj se v prvi vrsti pošljejo evropskim državam.

PRESELJENCI IN BEGUNCI. Pododbor Organizacije združenih narodov za begunce in preseljence je 2. t.m. z 12 glasovi proti 6 dva sta se vzdržala glasovanja - sklenil, da bo nova organizacija prevzela skrb za begunce in preseljence, bo pa izven Organizacije Združenih narodov. Ta predlog je stavil zastopnik Združenih držav, podprle so ga Sovjetska zveza in slovanske države. Protinjemu je bil Sir George Rendel, zastopnik britanske vlade, ter Avstralija, Kanada, Libanon in Nizozemska; Francija in Belgija sta se vzdržali glasovanja. Ta sklep je rezultat več-dnevnihih debat. Kako bo nova organizacija sestavljena in kakšen bo njen namen, bo treba še določiti. Vse te sklepe pa mora še potrditi socialni pododbor Organizacije Združenih narodov. ("British Morning News" od 4. maja 1946.)

ZDRUŽENE DRŽAVE NE BODO VEČ PODPIRALE PRESELJENIH OSEB. Kakor je javil londonski radio, je ameriška vojaška vlada v Nemčiji razglasila: Preseljene osebe, ki po 15. maju ostanejo v ameriški coni Nemčije, ne bodo prejele nobene podpore več od ameriških oblasti. Po 15. maju bodo preseljene osebe dobivale le še isti delež kakor nemško civilno prebivalstvo.

UMRL JE g. Janez Zabukovec, duh. svet., župnik v Komendi.